

ἄκοπα ἐπίρρ. (I) Ἦπ. Μακεδ. (Βογατσ.) Πελοπν. (Καλάβρυτ.) — Λεξ. Περίδ. ἄκουπα Ἦπ. (Ζαγόρ.) Στερελλ. (Αἰτωλ.) ἀνέκοπα Κυκλ. (Θήρ. κ. ἄ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἄκοπος (I).

Ἀδιακόπως, ἀδιαλείπτως, συχνὰ ἔνθ' ἄν.: Ἄκοπα τρώς καὶ ποτὲ δὲ λές χόρτασα Βογατσ. Ἄκουπα σένα θὰ κρένον; Ἦπ. Ἄκουπα βρέχ' τώρρα, τοῦ πῆρι γραμμὴ Αἰτωλ. Πααίνου ἄκουπα 'ς τὴ μάννα μ' αὐτόθ. Ἄκοπα ἀρρωσταίνω Καλάβρυτ. Ἐρχεται ἄκοπα 'ς τὸ σπῖτι μου Ἦπ.

ἄκοπα ἐπίρρ. (II) Κρήτ. Κύπρ. Πελοπν. (Καλάβρυτ. Λάστ. Μάν.) — Λεξ. Περίδ. ΚΠαλαμ. Τρισεύγ. 34 ἀνέκοπα Πελοπν. (Μάν.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἄκοπος (II).

Ἀκόπως, ἄνευ κόπου ἔνθ' ἄν.: Τρώει τὸ ψωμί ἄκοπα Κρήτ. Τὰ καζάδισε τὰ λεφτὰ ἀνέκοπα Μάν. Ἄκοπα ἐκαζάντισα Καλάβρυτ. Κρεμάστηκε ἀπάνου σου γιὰ νὰ μπορῇ νὰ σὲ πνίξῃ πρὸς ἄκοπα ΚΠαλαμ. ἔνθ' ἄν. || Παροιμ. φρ. Τρώει ἄκοπα τβαὶ βγάλ-λει 'πόκοφτα (ἀποπατεῖ ἀμέτρητα. Ἐπὶ ὀκηνηροῦ) Κύπρ.

ἀκοπάνιστος ἐπίθ. σύνηθ. ἀκουπάνιστος Θράκ. (Σαρεκκλ.) Κύπρ. Πόντ. (Κερασ. Τραπ.) ἀκουπάν'στους βόρ. ιδιῶμ. ἀκουπάνιχτος Πόντ. (Κερασ.) ἀκοπάνιγος Κεφαλλ. Πελοπν. (Ἀρκαδ. Καλάβρυτ. Κόρινθ. Λακων.) Πόντ. (Ὁφ.) ἀκοπάνιος Ἦπ. ἀκουπάνιγος Πόντ. (Σάντ. Τραπ.)

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. κοπανιστός <κοπανίζω.

1) Ὁ μὴ κτυπηθεὶς διὰ κοπάνου, ὁ μὴ κοπανισθεὶς, ἐπὶ καφέ, ζαχάρεως, ἄλατος, σίτου κττ. σύνηθ. καὶ Πόντ. (Κερασ. Ὁφ. Σάντ. Τραπ. Χαλδ.): Ροῦχα ἀκοπάνιστα (τὰ μὴ κτυπηθέντα διὰ κοπάνου κατὰ τὴν πλύσιν) Ἀρκαδ. κ. ἄ. Ἐφρηκες τὸν καφὲν ἀκουπάνιστον Κύπρ. Τὸ καννάβ' ἀκοπάνιγο ἔν' Ὁφ. Ἀκόμηγο τὸ τσουπάδ' ἀκοπάνιγο ἔν' (τσουπάδ' = ἀραβόσιτος) αὐτόθ. β) Ὁ μὴ κτυπηθεὶς δι' ἐμβόλου πρὸς ἀποβουτύρωσιν, ἐπὶ γάλακτος Ἦπ.: Ἀκοπάνιστο γάλα. 2) Ὁ μὴ ὑποστάς θλάσιν τῶν ὄρχεων, ὁ μὴ εὐνουχισθεὶς Κρήτ. Μακεδ. (Χαλκιδ.) Πελοπν. (Καλάβρυτ.): Ἀλογο-βόδι-κριάρι-τραγὶ ἀκοπάνιστο Καλάβρυτ. Ἀκουπάν'στου κριάρ' Χαλκιδ. Συνών. ἀζούλιστος 3, ἀκόπανος 1, ἀντίθ. κοπανισμένος (ιδ. κοπανίζω). 3) Ὁ μὴ δαρεὶς, ἀξύλιστος Πόντ. (Κερασ. Ὁφ. Σάντ. Τραπ. Χαλδ.): Κάνεραν ἀκοπάνιστον 'κ' ἐφέκα 'ς σὸ χωρίον Χαλδ.

ἀκόπανος ἐπίθ. Πελοπν. (Μάν. Λακων.)

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ οὐσ. κόπανος.

1) Ὁ μὴ ὑποστάς θλάσιν τῶν ὄρχεων, ὁ μὴ εὐνουχισθεὶς ἔνθ' ἄν. Συνών. ἀζούλιστος 3, ἀκοπάνιστος 2, ἀντίθ. κοπανισμένος (ιδ. κοπανίζω). 2) Ἀτίθασος, θυμοειδὴς ἔνθ' ἄν.: Ἄσμ.

Δημητράκ' Ἀλεξαντρέη, ποῦ 'χεις τὴν τρέμουλα 'ς τ' ἀφτί καὶ τὸ κουδούνι 'ς τὸ λαιμὸ 'κ' ἤσουν δαμάλ' ἀκόπανο (κουδούνι = κουδούνι) Μάν. β) Μεταφ. ἀνδρεῖος, γενναῖος ἔνθ' ἄν.: Ἀκόπανο παλληκάρι Λακων.

ἀκοπίαστα ἐπίρρ. πολλαχ. ἀκουπίαστα πολλαχ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀκοπίαστος. Ἦ λ. καὶ παρὰ Βλάχ.

Ἀμόχθως, χωρὶς νὰ κοπιᾷσῃ τις: Τρώγει τὸ ψωμί ἀκοπίαστα.

ἀκοπίαστος ἐπίθ. πολλαχ. καὶ Πόντ. (Τραπ.) ἀκουπίαστους Θράκ. (Ἀνδριανούπ.) ἀκόπιαστος Πελοπν. (Ἀρκαδ.)

Τὸ μεταγν. ἐπίθ. ἀκοπίαστος.

1) Ὁ μὴ γενόμενος μετὰ κόπου, ὁ μὴ ἀπαιτῶν κόπους, πολλαχ.: Ἀκοπίαστα πράματα πολλαχ. Ἀκοπίαστο εἶναι τὸ κριθάρι (ἄνευ πολλῶν κόπων, ἄνευ καλλιεργείας εὐδοκιμεῖ) Σέριφ. 2) Ἐνεργ. ὁ μὴ κοπιᾷσας, ὁ μὴ μοχθήσας Κίμωλ. Πόντ. (Τραπ.): Τότε οἱ ἄνθρωποι ἦτανε ἀκοπίαστοι (ἔζων χωρὶς νὰ κοπιᾷσουν πολὺ) Κίμωλ. Ἦ σημ. καὶ ἐν Γύπαρ. πρᾶξ. Ε στ. 65 (ἐκδ. ΚΣάθα) «τς' ἀνάμελους καὶ ἀκόπιαστους δίδω εὐκαιρα τὴν κρίσι».

ἀκοπιδωτος ἐπίθ. Πόντ. (Τραπ.)

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *κοπιδωτός <κοπιδώνω.

Ὁ μὴ διὰ μαχαίρας κοπιδωθεὶς, ἦτοι ὁ μὴ κατὰ τὴν περιφέρειαν τμηθεὶς εἰς τομάς, δι' ὧν νὰ διαπερῶνται οἱ ἱμάντες, ἵνα δι' αὐτῶν προσδεθῇ εἰς τὸν πόδα, ἐπὶ ὑποδημάτων.

ἄκοπος ἐπίθ. (I) σύνηθ. καὶ Πόντ. (Κερασ. Οἶν. Σάντ. Τραπ.) ἄκουπους βόρ. ιδιῶμ. ἄκοπος Πόντ. (Ὁφ. Τραπ.) ἄκουβους Στερελλ. (Αἰτωλ. κ. ἄ.) ἄκουφτους Στερελλ. (Αἰτωλ. κ. ἄ.) ἄκοφτος Εὐβ. Κύπρ. Πόντ. (Τραπ.) ἀνέκοπος Κρήτ. Πελοπν. (Καλάβρυτ. Λάστ.) — Λεξ. Περίδ. ἀκόπετος Πόντ. (Τραπ.)

Τὸ ἀρχ. ἐπίθ. ἄκοπος, ὁ ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ οὐσ. κοπή. Οἱ τύπ. ἄκοφτος καὶ ἄκουβους ἐκ τοῦ ἀμαρτ. ἄκοβος κατ' ἐπίδρασιν τοῦ ρ. κόφτω, παρ' ὁ καὶ κόβω. Διὰ τὸ ἀνέκοπος ιδ. ἀ- στερητ. 1 δ. Τὸ ἀκόπετος ἐκ τοῦ θέμ. τοῦ ἀορ. ἐκόπα κατὰ τὰ ἐκ τῶν περισπωμένων ρημάτων παραγόμενα.

1) Ὁ μὴ κοπτόμενος ἢ ὁ μὴ κοπεὶς σύνηθ. καὶ Πόντ. (Κερασ. Οἶν. Ὁφ. Σάντ. Τραπ. Χαλδ.): Ἄκοπος καπνός. Ἄκοπο παννὶ-χαρτί κττ. Μαλλιά-νύχια ἄκοπα κοιν. Ψωμὶν ἄκοπον Κερασ. Τραπ. Χαλδ. Σκοινὶν ἄκοφτον Τραπ. || Φρ. Ἄκοπο σήμερον ἦ τό 'χομεν ἄκοπο ἦ 'ἐν τὸ κόψαμε (λέγονται ὑπὸ τῶν σπογγαλιέων, ὅταν δὲν εὐρίσκουν κανένα σπόγγον ἢ ἰχθύν) Σύμ. β) Ὁ δυσκόλως κοπτόμενος Πόντ. (Κερασ. Οἶν.) Σύμ. κ. ἄ.: Ἀρομίδ' ἄκοπη (ἀρομίδα = ὄρμια) Σύμ.

γ) Ὁ μὴ περιτμηθεὶς κατὰ τὴν διάταξιν τῆς μουσουλμανικῆς θρησκείας, ὁ μὴ Μουσουλμάνος Πόντ. (Ὁφ.) δ) Ὁ μὴ ἰσοπεδωθεὶς διὰ κοπῆς Εὐβ.: Τὸ πινάκι τό 'χω ἄκοφτο (δὲν ἔχω ἰσοπεδώσει διὰ κανόνος τὴν ἐπιφάνειαν τῶν ἐντὸς τοῦ πινακίου δημητριακῶν). 2) Ὁ μὴ τετριμμένος, καινουργῆς, ἐπὶ ἐνδυμάτων Πόντ. (Τραπ.): Τὰ λώματα μ' ἀκόμην ἄκοπα εἶν'. 3) Ὁ μὴ ἀνάμεμιγμένος μὲ ὕδωρ, ἄκρατος, ἐπὶ οἰνοπνευματωδῶν ποτῶν πολλαχ.: Τὸ πίνει ἄκοπο τὸ ρακί. 4) Ὁ μὴ εὐκόλως ἀκυρούμενος, ἀπρόσβλητος, ἔγκυρος, ἐπὶ ἐθίμων Μῆλ. Πελοπν. (Μαζαίικ.): Αὐτὸ εἶναι ἄκοπο, δὲν τὸ κόβει μούτε νόμος Μαζαίικ. 5) Ἀδιάκοπος, ἀδιάλειπτος, ἀτελείωτος Θράκ. (Μυριόφ.) κ. ἄ. — ΓΜαρκορ. Μικρὰ ταξίδ. 115: Ἄκοπα κι ἀσχόλαστα ἔγιναν τὰ λόγια Μυριόφ. || Ποίημ.

Βαρὰ κοιμᾶται ὁ γέροντας, αὐτὸς ποῦ κάθε μέρα ἐκίναε 'ς ἄκοπη δουλειὰ προτοῦ λαλήσουν τὰ πουλλιά.

ΓΜαρκορ. ἔνθ. ἄν.

